

2 KORÍNTIU

Pí'ape yutóxinoa Poûlu ne kutípoti Jesus íhae Koríntu

Ikénepoke yutóxinea Poûlu ne 1 Koríntiu, ápemaka po'i yútoeno kutípoti Jesus yaneko pitivóko, itea ako iríkapu ya Bíbilea. Xapákuke ne íhae Koríntu yanekôyo, ápe xâne ikaxú'iti okóvo namukôa nelokoyuhópeti, ikotívexoati ne pahunévoti. Itea ápemaka po'ínuhiko xanéya okópoti Poûlu koyuhoâti ákoyea itúkapu koati kaná'uti páhoe Jesus Kristu nê'e, koane ákoyeamaka yusíka sayá'ikea xâne pahukóvoti ya imokóvokutike. Yaneko yutóxinoa Poûlu, éxokovo itúkeovo koati kaná'uti páhoe Jesus Kristu, hainá'iyea kuteâti ne po'ínuhiko xâne ákoti itukápu páhoe Kristu itúkovotihiko ápostulu. Koyúhoamaka Poûlu koéku ne koati kaná'uti hokoti Jesus, koane koeku vinámapea vo'oku ítukeinovi Jesus Kristu.

1 ¹Yundóxinopinoe, undi Poûlu, undi ápostulu páhoe Kristu Jesus koyúhoyea emó'u xapa xâne, kuteâtimaka ahá'inonu Itukó'oviti indúkea. Anéyenemaka njokóyoke ne Timóti, po'iu ûti xoko Jesus. Pahúkinopeanoe ûti ra koyuhópeti, itínoe ho'uxínovoti ítuke Itukó'oviti ya pítivokonake Koríntu, koane paúkinoamaka ûti ne uhá koeti po'iu kasásal'iupo Itukó'oviti ya uhá koeti Ákaya.

²Itúkapu hána'itike seánakopi Itukó'oviti, Ha'a ûti, yoko Vúnae Jesus Kristu yóvoheixonoe, koane úhepetike isoneûti ukeâti xokóyoke.

Íkoroxovo xoko Itukó'oviti ne Poûlu

³Iháyu'ikakana ne Itukó'oviti, Ha'a Vúnae Jesus Kristu, úkeaku uhá koeti seanákoti, úkeakumaka uhá koeti isoneûti kouhépekopoti isóneu xâne. ⁴Koati énomone kouhépekopo visóneu ya uhá koeti tiú'iti koekúti vékoku ûti, motovâti koúhepekopeamaka uti isóneu ne po'ínuhiko xâne ya koêkuti kó'iyevoku kotíveti koekúti tokópone. Enepone veínovike Itukó'oviti koúhepekopea visóneu, énomonemaka veínoa ûti kóu'hepekopea isóneu ne po'ínuhiko xâne. ⁵Vo'oku koati ákoti yumaxápu tiú'iti koekúti tokópone ûti, kuteâtimaka vékoku ne Kristu yanekôyoke. Yoko kuteâti itóvoku hána'iko ne tiveko koeku ûti, énomonemaka

koéneye hâna'iko ne koúhepekoapeokono visóneu ukeâti xoko Kristu. ⁶ Itukovo koitóponovoti uti kotíveti ya itukétike, ûndi yoko nza'ínehiko, kó'inokeneye motovâtimaka hivó'oxikononoe ikéneke Vúnae koane itíkivo koítovone. Itukovo kouhépekopati Itukó'oviti ne inzóneu, koane isóneu ne nza'ínehiko, kó'inokeneye motovâti kó'iyeanemakaye iséneu ikéneke Vúnae, kutí'inokemo iteâti víki ne tiú'iti koekúti ákoti amuyá'l iséneu, kuteâtimaka vítea vékea ûti. ⁷Enepone kúxone ûti ké'iyinemoye, haina kuxonetihí koêti, véxoa koúsokeovomo. Kene koeku víkinoe kotívetike koekúti kuteâti ûti, kouhépekopotimakamo iséneu ne Itukó'oviti kuteâtimaka koúhepekoapea visóneu ikéneke.

⁸ Itínoe mbo'ínu xoko Jesus, ngahá'a yéxinoe koêku ne kotíveti koekúti vékoku ûti, ûndi yoko njánena ya poké'ixa Åzea. Koati yupihóvoti tivéko ne koekúti yonoti voúkeke. Ákone xunako ûti víteovamo. Vikútixa mani vivokóvinemo. ⁹ Ya xokóyoke ûti, mani ákotine vitóvoku, mani vivohíkovotine. Kó'inokeneye, maka hákone kuvovópovo ûti, itea itúkapune Itukó'oviti, enepone koexépukopoti ivokóvoti kuvóvo ûti. ¹⁰ Énomone koitóvovi yane êno koímaiti koekúti kahá'ati uké'exeovi. Énomonemaka kúxoixo ûti koíteovovikomo ya káxehiko keno'ôkoti, ¹¹ koêkumaka hivó'oxivinoe ya orásau, yepemínoviti xoko Itukó'oviti motovâti enó'iyeamo xâne xepákukenoe ikoró'ixovoti xoko Itukó'oviti vo'ókuke ne hâna'iti kixó'ovikumo Itukó'oviti ya seánakovike, enepo yumapâ orásauta ne ákoti yumaxápu po'inu ûti epemínoviti.

Ípoko isóneu ne Poûlu vo'oku mani yónea

¹² Enepone éyenjovope ikéneke Itukó'oviti, énomone énjea sasá'yea inzóneu ákoti indukáhea ra yûnzo koeku ngó'yea itúkeovo sasá'iti ne ngixoku indúkeovo ya xapa uhá koeti xâne, ínapoxo xepákukenoe, ákoti indukáheapu. Koati énomone koéneye ngixoku indúkeovo nonékuke Itukó'oviti, hainá'yea ya exóneti ítupe ra kúveu mêm, itea koati vo'ókuke ne seánakonu Itukó'oviti. ¹³ Ako po'i kixó'ekone ra yûndoénopinoe ákoti itukapu motovâti yéxinoa iséneu yihaíkane. Yoko ngúxoa heú kíxinoemo yéxi koêku, ¹⁴ kuteâti tiríxivo yéxi koeku ûti kó'oyene vitúkeovo yéyexovopemo yaneko káxe aukápapu ne Vúnae Jesus Kristu, kuteâtimaka itíkivonoemo véyexovope, ûndi yoko nza'ínehiko yaneko káxe.

¹⁵ Vo'oku énjeaxo kó'iyeaneye iséneunoa ra koekútihi, ngoúsokone inzóneu tumurí ngó'yeamo xepákukenoe yanekóyoke, motovâti vengópeopimaka. Yane mani kuri'úxovoti ne unako kêku ikéneke Vúnae omínombikenoe. ¹⁶ Kó'inokeneye ne ânja, mani hivo'óxonutinoe ungóponea ya Masêdonea, epó'oxo koeku itúkeovomaka ânja vengópeopi ungopeâti Masêdonea, mani ngaha'lâti hivó'oxopinumaka yóneam Njúdeya. ¹⁷ Koeku usó'yeane inzóneu indúkeea nê'e itea ako mbîha, kutí kó'inopinoemea ngoyuhóheoti. Enepo apê inzóneu indúkeea koekúti, kutí kó'inopinoemea polhu isoneú ngíxone, ákoti ambasíka isóneunonu Itukó'oviti, kuteâti koeku xâne "Êm" koêti, upánini ako kaúsaka emó'u. ¹⁸ Itea ako

ákoeneye. Kuteâti kaná'uya itúkeovo kuvovóneti ne Itukó'oviti, motóvamaka kitípi vemó'uinopinoe ákoyea itúkapu “Êm” ngixópitinoe, koeku ápeyea inzóneu ákoyea ngaévesaka emó'um. ¹⁹ Vo'oku enepone Xe'lexa Itukó'oviti, Kristu Jesus, enepone koyúhone ûti xepákukenoe, ûndi koánemaka Síla yoko Timótí, haina kuteâti koeku xâne “Êm” koeti itea ako kaéveseka emó'u. Koâti kuvovóneti ne Jesus. Koati kuteâti “Êm” koêti, koeku koúsokea uhá koeti páhoenoa Itukó'oviti itúkea. ²⁰ Vo'oku uhá koeti yuho Itukó'oviti mekûke koêkumo ne ítuke xapa xâne, enepone koati yuhôti ákoti aukápapu ikéne, aínovoo kousókovoti xoko Jesus. Aínovoo “Êm” koêti xokóyoke. Koati vo'ókumaka ítukeinovi Jesus “Kaná'uteoxo” kó'ino ûti, kutí'inokemaka ihayú'ikokonoti Itukó'oviti. ²¹ Yoko enepone koxunákoviti ikéneke Kristu, ûndi yoko nza'ínehiko, énomone Itukó'oviti, enepone koxunákopitinoemaka ikéneke. Énomonemaka noivókoxovi vitúkeovo ovóxe, ²² itukínovitima hoénaxovope vitúkeovo xanéna yaneko porexó'ovea ne Sasá'iti Omíxone ovo'ó kó'iyeovi, enepone inúxoti pónevike Itukó'oviti kixo'êkinoviti koúsokinoveamo ne uhá koeti po'ínuhiko yuhó'inovi.

²³ Ya iháke Itukó'oviti, ngoyúhoinopinoe itúkeovo koati kaná'uti ra yûnzo ávoyea aúngapapu ya Koríntu noínjoponeopinoe, vo'oku ákoyea angáha'a ngoíkaxu'ikeane yokóvo, eneponimea ongonókoa nzayá'ikeopinoe. ²⁴ Yoko haina kaha'âti ûti kapáyasokinopinoe ûti ya ikéneke Vúnae, ûndi yoko nza'ínehiko, kó'inokeneye ne yûnzo, itea koati vo'oku vitúkeovo huvo'óxopitinoe, kaha'añnopiti uti kurí'uxeovo elókeko yokóvo ikéneke Vúnae. Kene yane kívivo Vúnae, koati titiu keyêtinoe.

2 ¹Koeku kó'iyeaneyeye, ngoúsokone inzóneu ávoyeamo aúngapapu hú koeti xepákuke, koeku ngónokeamea nzayá'ikeopinoe, mbuvâti ngoíkaxu'ikea yokóvo. ² Indukápuikopo koikáxu'ikoti yokóvo, kutí'ikoponi ne iko'élókexopoti ongóvo? Ákoni po'ínu ákoti itukapu itínoe, enepone ngoíkaxu'ikeake okóvo. ³ Énomone kutí'inoke yundoxínopitinoe yanekôyoke, maka enepo nzimapíne, hákone ikaxú'i ongóvo ve'ókuke, itínoe mani kutí'inoke elóketi ongóvo. Koati ngutipoâti kutí'iyeamo iséneu ne inzóneu elókeyeamakamo yokóvo, uhá ketínoe, enepo nzimapínoe ya elókekoke ongóvo. ⁴ Vo'oku yaneko yundoxínopinoe, koati hâna'iti ikáxu'iyea ongóvo koane kotíveyea inzóneu. Koati ênoti iyoyeam. Yoko haina ombosíkoti ngoíkaxu'ikeane yokóvo, kó'inokeneye ne yúndoénopi yanekôyo, itea koati ngaha'añnopitinoe yéxi yupíheovo ákoyea omótovopinoe ongóvo.

Yaho Poûlu vo'ókuke ne pahukóvoti yanekôyoke koyúseopovotine

⁵ Enepone xâne ominópitinoe ikáxu'ine yokóvo vo'oku pahúnevo, haina ûndi váherexino ítuke. Koati itínoe kixóneye. Itea motovâti ákoyea yupíhapu tiú'iko ra yûnzo vo'ókuke ne kixotíneye ítuke, haina ngoyuhoâti yupíheovo kixópikunoe, itea kóyeane itóponea uhá ketínoe ne ikaxúneti okovóti vo'ókuke. ⁶ Yoko motóvaikone ne sayá'ikeokonoke nê'e, koeku enó'iyea xâne xepákuke sayá'ikoati. ⁷Kó'oyene, ya koêkuni ípihiko tumúne ne seyá'iki, oránane

ákoyeane ávaheixa iséneuke ne vâhere ítuke, kutí kixeâti ákoyea pahúkapu nê'e. Keúhepekapinamaka isóneu, mará'inamo yupíhapu ikáxu'iyea okóvo vo'ókuke neko ítuke ákoti aunáti. ⁸Énomone ngixínopinoe yusíkea yéxoki ákoyea omótova yokóvo. ⁹Énomonemaka yundóxinopinoe yanekôyo, ngahá'ati noínjea itíkivoxo koati itukoâti uhá koeti ne injíko'okopike. ¹⁰Yoko enepo hákotine yunakôa iséneuke ne vâhere ítuke po'i xâne, ngúteanemaka. Vo'oku enepone xâne kutí ngíxone ákotine pahúnevo enepo apê pahukóvoti ngíxoneye, koati ve'ókukenoe ngixínoakeneye ya nonéuke Kristu, ¹¹maka hákone ito'óvi Satánae ya éxeako, vo'oku haina ákoti vexâ ápeyea vâhere ahá'inoviya.

Ako koati úhepeyea isóneu Poúlu koeku ákoyea takapa Títu

¹²Yaneko nzimoné'e ya Torôadi ngoyúhoponea ne inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Kristu, míhe'okinonu onjéne ne Vúnae Itukó'oviti indúkea ne itukéti. ¹³Itea ako aúhepe inzóneu koeku ákoyea ndakapa Títu, enepone mbo'ínu xoko Jesus. Énomone ungópoino poké'exake Masêdonea, ike íngopinevohiko po'inu ûti xoko Jesus yane pitivóko.

Vito uhá koeti koekúti ya xunákoke Kristu

¹⁴Itea íngoro'ixinovo Itukó'oviti, enepone porexó'oviti kóyekuneyea vítea uhá koeti koekúti ya koeku kíveovo uti Kristu. Koati ûti veínoa Itukó'oviti kotóhineyea éxeokono koêku ne Kristu ya uhá koeti vékoku ûti, kuteâti koeku koati únati xêru ákoyea malíka yónoku ihópune. ¹⁵Vo'oku ya xoko Itukó'oviti, utíne ne kutí koeti koati úheti ihopúneti kotohíneoti koeku Kristu xapa xâne. Énomone koéneye ûti xapákuke xâne kasás'a'iupone Jesus ya pahúnevo, koánemaka xapákuke xanéhiko evókovoti, yonópotihikomo ipihóponovokutike. ¹⁶Itea xapákuke ne xâne yonópotimo ipihóponovokutike, uti kutí koeti ihopúneti kixo'êkinoati pevóti. Kene xapa xâne kutípoti Kristu, kutí koe uti úheti ihópune kixo'êkinoati inámati apéyeati ukeâti xoko Itukó'oviti. Ápeikopo motokeâti itúkea itukéti kuteâti? ¹⁷Haina uti kuteâti po'ínuhiko xâne, enepohikone pohu itukó kixoti namúkope tiûketi ne koyúhoyea emó'u Itukó'oviti. Nonéuke Itukó'oviti, uti koati ovoxe Kristu ákoti itukáheapu koyúhoyea emó'u. Yoko koati Itukó'oviti pahukó'ovi vitúkea ne itukéti.

Koati únati ne inámati kixovókuti ítukeinovi Itukó'oviti

3 ¹Kutí kó'inopinoemea kapayásokopovoti ûti koeku kó'yeane yútoenopi ûti? Konókotikopomea vómea koyuhópeti kuteâti ómone po'ínuhiko xâne? Hane ngíxo véxokopovope koeku símeopinoe ûti, itukovo vómone vukopeâti xepákuke vukopóno xapa po'ínuhiko xâne. ²Ako kalíhuina! Enepone koyuhópeti vómone koyuhó'oviti, énomone itínoe. Kutí koe vomíxoneke yutóxovo. Yoko koati éxone yoko yúho'iu uhá koeti xâne. ³Koati iyúseoti itúkeovo yutoéti koúsexone Kristu koeku ko'ítukeyea uti ítuke Itukó'oviti

xepákukenoe. Hainámaka tinta yutóxeovo, itea koati Sasá'iti Omíxone ne kaná'uti Itukó'oviti yutoxôa. Hainámaka mopoíke yutóxovo kuteâti koêku ne Ponóvoti Kixovókuti mekúke, itea koati isóneuke pôhutihiko xâne yutóxovo.

⁴ Ya nonékuke Itukó'oviti, véxoaxo kó'iyeanye ne kixovókuti vo'oku ítukeinovi Jesus Kristu. ⁵ Kene haina apêti xunako ûti, kutí'inoke vitoâti vitúkea ne itukéti, itea Itukó'oviti koxunákovi vitúkea. ⁶ Énomonemaka kouséxinovi uhá koeti nôkone ûti ya ikéneke, motovâti koyúhoya ûti koêku ne inámati kixovókuti ítukeinovi Itukó'oviti. Yoko enepora inámati ítukeinovi, haîna yutoéti kuteâti mekúke yane Ponóvotike Kixovókuti yútoe Muîse, itea ainóvoti xunako Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti ovâ. Vo'oku enepone Ponóvoti Kixovókuti yútoe Muîse, koúhapu'iko pahúnevo xâne, exókoati motókeyea yonópeahiko ipihóponovokutike. Itea enepone Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti, ikó'inamakopovi koane poréxovi inámapoti apéyeati ákotinemo hunókoku.

⁷ Enepone Ponóvoti Kixovókuti yútoe Muîse yutoxóvoti pe'úkuke mopôi, enepone kouhápu'ikoti pahúnevo xâne, exókoatihikomaka motókeyea yonópea ipihóponovokutike, koati êno hâna'iti úhe'ene Itukó'oviti xokóyoke inâ porexôa Itukó'oviti kutí'inoke ú'uhapu'i koyêti none Muîse. Koati vo'oku xunako uhápu'iyea, upánini pihínone uké'epea yanekôyoke, ákoinoke íta izaraelítahiko komómoyea ne none Muîse. ⁸ Koeku kó'iyeanye ne úhe'ene Itukó'oviti yanekôyoke, inamá'axo ipuhíko kó'oyene xokóyoke ne inámati kixovókuti ítukeinovi, koeku ovo'ó kó'iyeovi ne Sasá'iti Omíxone. ⁹ Enepone Ponóvoti Kixovókuti yútoe Muîse, koati kixovókuti kouhápu'ikoti pahúnevo xâne, exókoatimaka yonópeamo ipihóponovokutike, itea koeku enó'iyea ipúhikea úhe'ene Itukó'oviti yanekôyoke inâ porexókonoa, inamá'axo itukóvo êno ihayú'iuti koekúti ne inámati kixovókuti ítukeinovi Itukó'oviti kó'oyene, enepone poréxoti xâne ponópeovo nonékuke Vúnae. ¹⁰ Énomone ngó'ino: Enepone kixovókuti yaneko mekúke ênoti úhe'ene Itukó'oviti xokóyoke, kutí koéneexo koati ákoti úhe'ene nonékuke ne êno hâna'iti úhe'ene Itukó'oviti ovâti ne inámati kixovókuti ítukeinovi kó'oyene. ¹¹ Vo'oku itukovo apêti êno úhe'ene Itukó'oviti mekúke xokóyoke neko kúxoti kixovókuti uke'épotine kó'oyene, inamá'axo ovâ úhe'ene Itukó'oviti ne inámati kixovókuti ítukeinovi kó'oyene, enepone ákotinemo uké'eyeaku.

¹² Koeku kó'iyeanye ne hâna'iti kúxoixone ûti xoko Itukó'oviti, véxone koúsokeovomo, ákoneexo píka koyúhoya ûti ne emo'u Itukó'oviti. ¹³ Ako vakútea Muîse mekúke itûko ramânone, maka hâkone noixôa xanéhiko koeku kahá'ayeane uké'epea ne úhe'ene Itukó'oviti xokóyoke. ¹⁴ Itea kóyeane ákoyea iyúkapuhiko isóneu ne evo izaraelita. Tukú koeti kó'oyene, enepo yuhóskohiko ne kúxoti yutoéti emó'uke Itukó'oviti, kutí koe apêtiko ramanónetiya itopâti éxeahiko koêku neko yutoéti. Poéhane kutipóhiko Kristu, ina veyopóvo ne kutí koeti ramânone itopâti éxea koêku. ¹⁵ Itea tukú koeti kó'oyene, enepo yuhóskovo yútoe Muîse, kóyeane kutí kó'iyea apêtiko ramanónetiya, hahakú kixeâtíhiko

isóneu. ¹⁶Itea koeku ápeyea hokópoti Vúnae xapákuke, veyópvone ne kutí koeti ramanóneti itopâti éxea koêku. ¹⁷Yoko enepone “Vúnae” koëti yâyeke, énomone ne Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti. Epó'oxo koékuti xâne ovo'ó koéku ne Sasá'iti Omíxone Vúnae, veyópvone uhá koëti ne itopâti éxea koêku. ¹⁸Yoko uhá koeti ûti, uti kutípoti Jesus, koati kutí koeti uti xâne ákoti ramánone. Yoko kuteátí koeku noixeôvoketi enepo itopónoa uhapú'iti koeku ákoyea malíka yónoku uhápu'iyea, énomonemaka koéneye iyúseyea xoko ûti ne úhe'ene Vúnae, kutí'inoke noixeâtimaka po'ínuhiko xâne ne úhe'ene. Epó'oxo koeku komómoyeaxo uti ne úhe'ene Vúnae, tumúne vóno vípokeovo kutipasí kó'iyea uti kixóvoku Vúnae, koane inamá'axo uhapú'i xokóyoke ûti ne êno úhe'ene itípanevo. Yoko enepone Vúnae kixo'óvitineye, énomone ne Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti.

Ako kamúya'ika isóneu ne Poûlu ítukeke Itukó'oviti

4 ¹Koeku poréxeovea Itukó'oviti ra itukéti ya hâna'iti seánakovike, ako kamúya'ika uti visóneu. ²Púva ûti uhá koeti koekúti he'ono'ú koeti itúkeokono, enepone koekúti pikokónoti éxeokono omínoti xâne hâna'iti téyapaná. Ako vitíkapu xâne áitpu'ikenati, koane ákomaka kaésayu'ixa ûti ne emo'u Itukó'oviti, itea yane ponó kífea koyúhoya ûti ne kaná'uti kixovókuti xapa xâne, véxokovo uhá koeti xâne vitíkeovo ponóvoti nonéuke Itukó'oviti. ³Itea enepo hákoti iyusêo koêku ne inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Jesus, koyúhone ûti xapa xâne, enepo kutí akôe rama'ú koetf'iko, koati xâne yonópotimo ipihóponovokutike kó'inokeneye. ⁴Yoko Satánae, enepone pahúkoti koeku kó'oyene yara kúveu mêmum xapa xâne ákoti akutípo Itukó'oviti, énomone ikomítioxo ne xanéhiko maka hákone uhapú'i isóneukehiko ne inámati ihíkauvoti koyúhoti koeku Kristu, enepone êno hâna'iti ihayú'iuti koati kuteátine Itukó'oviti. ⁵Vo'oku enepone koyúho ûti xepákuke, haina koyuhópvoti ûti, itea Kristu Jesus koyúho ûti, vexókopitinoe itíkeovo yúnae, koane vitíkeovomaka yovóxe vo'ókuke Jesus. ⁶Vo'oku enepone Itukó'oviti pahúkoti ápeyea uhapú'iti xapa hahákuti mekúke, énomone kouhápu'ikomaka visóneu kutí'inoke vinixoaâti ne êno hâna'iti ihayú'iuti itípanevo Itukó'oviti kouhápu'ikovoti ya xoko Kristu.

Xoko Itukó'oviti úkea xunako Poûlu

⁷Enepora koekúti yupihóvoti unáko ítukeinovi Itukó'oviti, koati xoko ûti óvo. Kutí koe unákeovo ne êno únatinoe koekúti ya pôte ipunéti ya móte koeku itíkeovo xoko ûti óvo. Kó'inokeneye, motovâti íiyuse kóyeyea itíkeovo ukeátí xoko Itukó'oviti ne êno hâna'iti xunakótí ákoti itoâti kayúmakea unako koêku, kene haina ukeátí xoko ûti. ⁸Ya uhá koeti vekoku ûti, ako káyunukavi kotíveti koekúti, itea ako pepákexapu visóneu vo'ókuke. Ápemaka ákoyeaku véxina visóneu vekínoake ûti neko koekúti, itea ako kamúya'ika uti visóneu vo'ókuke. ⁹Ápemaka víkoitoponeokonoku kotíveti, itea ako kurí íxavi Itukó'oviti. Koati ênoti kixókonoku ûti, itea kóyeane ákoyea vuké'exakana. ¹⁰Kuteátí yupihéovo tiveko kixókonoku Jesus, énomonemaka kixókononeye ûti koékuti vékoku ûti,

motovâtimaka iyúseyea ápeyea xoko ûti ne inámati apéyeati ukeâti xoko Jesus. ¹¹ Koeku vápeyeako yara kúveu mêmum, kóyekune vínonexinovo pevôti vo'oku vitúkeovo ovoxe Jesus. Kó'inokeneye, motovâti iyúseyeamaka ápeyea xoko ûti, uti xâne vekotí'ikomo pevôtike, ne inámati apéyeati ukeâti xoko Jesus. ¹² Koeku kó'iyeaneyeye, káxe, káxe vínonexinovo pevôti. Itea kó'inokeneye motovâti ápeyea inámati képokunoe ikéneke Vúnae koeku víkameopi emo'u Itukó'oviti.

¹³ Enepone yutoéti emó'uke Itukó'oviti: "Ngutípoa, ene kutí'inoke ngoyuhuâti" koêti, kúteanemaka koeku visóneu, kutípoamaka ûti kuteâti nekôyohiko mekûke. Koane vo'oku kutípea ûti, koati koyuhuâti ûti, ¹⁴ vexoâti koéxepukopeovimo Itukó'oviti, enepone koéxepukopotimaka Vúnae Jesus ukópea xapa ivokóvoti, koane íseopeovimo nonékuke xané kixopópitinoemo ûti, ya koeku poéhapeane ûti xoko Jesus. ¹⁵ Enepora uhá koeti koekuti vékoku ûti, kó'inokeneye motovâti hivó'oxikono ikéneke Vúnae, epó'oxo motovâti inamá'axoyea itopóno ênoti xâne ra hána'iti seánakovi Itukó'oviti, koane motovâtimaka inamá'axoyea xu'ína xâne ikoró'ixovoti xoko Itukó'oviti kutí'inoke ihayú'ikokonotimo nê'e.

Pôreupo ne vékea ûti tiú'itike koekúti, uti kuvóvoti Vúnae

¹⁶ Énomone ákoino kamúya'ika uti visóneu. Yusíkoti yékotixeia koxe'u ûti, itea kóyeane inámapea visóneu itukovo káxe. ¹⁷ Yoko enepora kalihú koêti koane hú koeti koítoponeovo uti kotíveti yara koeku kó'oyene, énomonemo kutí'inoke apêti êno hána'iti ihayú'uti koépokumo ûti xoko Itukó'oviti, yupihóvotimo unáko ákotinemo uké'eyeaku. Yoko enepone unako koépokumo ûti, yupihóvotimo anú'ukea tiú'iko ne kotíveti koekuti vékoku ûti yara koeku kó'oyene. ¹⁸ Énomone ákoino yuíxapu uti koekuti motovâti víníxeia yara koeku kó'oyene, itea hara yuíxovo ûti koekuti ákoti inixákana. Vo'oku enepora koekuti víníxone yara koeku kó'oyene, ákomo oríko uké'eyea. Itea enepone ákoti omotóva víníxeia, ákomo hunókoku.

5 ¹Enepora koxe'u ûti, enepora kutí koeti peno ûti koeku vóvea yara poké'e, enepo itahíneapane, véxoá ápeyeamo áheopo nê'e, ítukeinovi Itukó'oviti ákoti itukapu ítuve vo'u xâne, ákotinemakamo uké'eyeaku ya vanúkeke. ² Énomone varú'ikinovo ûti koékuiko vóvea ra kúveu mêmum, kaha'âtine ûti vitóponea ne inámati koépokumo ûti ya vanúkeke, enepone kutí koeti inámati vípovo. ³ Yoko vitukápane, ákomo vakútea xâne mahupí koêti. ⁴ Vo'oku koeku vápeyeako yâyeke, koati kaná'uti kutí kó'iyea uti xâne varu'íkovoti. Koati tiú'itimaka kóyeku ûti. Haina kaha'âti uti ákoyeane ne muyo ûti, itea koati iyóvotine vokóvo vitóponea ne inámati koépokumo ûti xoko Itukó'oviti. Yane uke'éxononotimo ne kúxoti koeku muyo ûti apêti hunókoku vo'ókuke ne inámati koépoku ûti xoko Itukó'oviti, enepone inámati vápeyea ákotinemo hunókoku. ⁵ Koati Itukó'oviti kousókinovea nôkone ra inámati koépokumo ûti xokóyoke, porexó'oveatine ne Sasá'iti Omíxone ovo'ó kó'iyeovi. Yoko énomone ne inúxoti pónevike Itukó'oviti kixo'ékinoviti koúsokinoveamakamo ne uhá koeti po'ínuhiko yuhó'novi.

⁶ Énomone ákoino kamúya'ika uti visóneu, vo'oku ya koeku vápeyeako yara poké'e, véxoa âvoya simápu kaxena vópeamo xoko Vúnae. ⁷ Yoko enepora kóyeku úti itukovo káxe, énomone kúveovo úti Vúnae, kene haina vihuínovoti koekúti motovâti ínixeokono yara koeku kó'oyene. ⁸ Vo'oku véxea kó'iyeanye, énomone kutí'inoke mani unati'inoviti kuríkopea úti ra koxe'u úti, enepora kutí koeti peno úti yara kúveu mêmum, koane pihópea úti xoko Vúnae. ⁹ Énomonemaka kutí'inoke koxuná'ixovoti úti, motovâti vikó'elokexea okovo Vúnae, yusíkoti itúkeovo yâye yara poké'e, áko'o seapáne úti vanúkeke xokóyoke. ¹⁰ Vo'oku konókotimo seópea uhá koeti úti nonékuke Kristu yuhaíkapavine vo'oku kixoku vitúkeovo, motovâti namúkopea úti ésa'lí ne kixoku vitúkeovo koeku vóvea yara kúveu mêmum, yusíkoti itúkeovo únati, áko'o ákoyea aúnati ne vítuke.

Koati heru'ó kixoti omíxone hókea Itukó'oviti ne Poôlu

¹¹ Vo'oku véxea ákoyea ikámahixakana ne Vúnae, vopósí'ixo vítokuxea okovo xanéhiko kutípea ne kaná'uti kixovókuti. É'exo kíxoixovi Itukó'oviti, úndi yoko nza'ínehiko. Ngúxoamaka uhápu'lyea iséneuke vitúkeovoxo koati kaná'uti ovoxe Itukó'oviti. ¹² Kó'inokeneye ne yúndoénopi, haina voposíkopotimaka véxokeovopinoe vitúkeovo kaná'uti ovoxe Vúnae, itea koati kaha'âti úti ápeyea éyexinovovike yokóvo, maka yéxane kixeku yimópi xanéhiko yupihóvoti ivávakea koekúti iyuseñnoti po'ínuhiko xâne ya koêkuni itúkeovo itípanevo isóneu ivávako. ¹³ Itukovo koyuhókonoti úti vitúkeovo pepokéxovoti vo'oku yupíheovo kóxuna'ixeovo úti ya ítukeke Itukó'oviti, ako yuvâti. Koati vo'oku Itukó'oviti kó'inokeneye úti. Kene itukovo koyuhókonoti uti vitúkeovo ponóvoti kixoku isóneu, koati ve'ókukenoe kó'inokeneye úti, motovâti unátiyea kékunoe ikéneke Itukó'oviti. ¹⁴ Yoko koati xúnati xoko úti ne hána'iti ákoyea omótovovi okóvo Kristu kó'inokeneye vítuke, vexoâteoxo ápeyea pöhuti hóyeno ivokínovoti uhá koeti xâne. Epó'oxo vo'ókuke, kutí koéne ivokóvoti ne uhá koeti xâne. ¹⁵ Ivókinovo uhá koeti xâne ne Jesus, maka hákone yuixovo âha kíxeova ne xâne inámapoti ya xokóyoke, itea itúkapune Únae kuri'okopovo, enepone ivokínovati koane exepúkopinoati ukópea xapa ivokóvoti.

¹⁶ Yane ukeátine kó'oyene yara tumúneke, ákone ápahuina xâne víníxone unátiyea áko'o ákoyea aúnati pohu vo'oku visóneunoa, uti xâne yara kúveu mêmum ákoti oponóvo isóneu. Epó'oxo upánini kó'iyeanye visóneuno Kristu yanekóyoke, ákone ákoeneye visóneunoa kó'oyene. ¹⁷ Énomone ngó'ino: Koêkuti xâne hokópotine Kristu, koati inamápotine. Uké'epone neko kúxoti kixoku itúkeovo, inámapone uhá koeti xokóyoke. ¹⁸ Yoko enepora uhá koeti koekúti inamápotine, aínovoo ukeâti xoko Itukó'oviti, enepone kounátikopoviti xokóyoke vo'oku itúkeinovi Kristu. Énomonemaka porexó'ovi koyúhoyea úti emó'u xapa xâne, motovâti koúnatikopeovomaka po'ínuhiko xâne xokóyoke. ¹⁹ Yoko enepora yuho úti xapákuke xâne, harâ'a: Koúnatikopa Itukó'oviti ne xâne xokóyoke, koane kotúyopinoahiko

pahúnevo vo'oku ivókinovovi Kristu. Énomone ne yuhôti pónevike Itukó'oviti koyúhoya uti, koyúhoti kixoku koúnatikopea xâne xokóyoke.

²⁰Iyúseoneikopo vitúkeovo páhoe Kristu koyúhoínoa emó'u xapa xâne. Koeku koyúhoya úti, kutí koe Itukó'oviti ponó kôe xapa xâne ítaikea hókea. “Ya iháke Kristu konókoti keúnatikopivo xoko Itukó'oviti” koe yuho úti xapáku. ²¹Enepone Vúnae Jesus ákoti pahúkeovoku, itúkovone yonópoku pahúnevo úti, motovâti ponópeovo úti nonékuke Itukó'oviti vo'oku hâna'iti ítukeinovi.

6 ¹Koeku vitúkeovo huvo'óxoti Itukó'oviti ítukeke, vixíko'okopinoe ákoyea itúkapu namuhí kixeâti ne hâna'iti seánakovi Itukó'oviti.
² Vo'oku hara kôe Itukó'oviti emó'uke:

“Ngámoa ne yépemonuke ya káxehiko koati injíkopene ingóseanaxeovokono. Nzuvó'oxopi ya káxehiko koati injíkopene ngoíteovohiko xâne” kôe.

Izâiya 49.8

Yoko koati kaxénane ikóseanaxeovokono kó'oyene. Koati kaxénanemaka ixíkope Itukó'oviti koíteovohiko xâne.

Usó kóye ne Poûlu koítoponeovo kotíveti vo'oku ko'ítukeino Kristu

³Ya uhá koeti kixoku vitúkeovo, kóhiyanavo úti motovâti ákoyea ápahuina koekúti vítuke, kutí'inoke mani koemóke'ekonoti ne ítuke Itukó'oviti. ⁴Koati vexókovoti ya uhá koeti koekúti, vitúkeovo kaná'uti ovoxe Itukó'oviti. Véxokovo vitúkeova yane ákoyea kamíýa'ika uti visóneu, koáne yane êno kotíveti kixókonoku úti. Kúteanemaka koêku yane vékea úti tiú'itike koekúti vo'oku ápeyea konokínovoviti, koánemaka ya hâna'itike tiveko visóneu. ⁵Véxokovomaka vitúkeova yane yehépoke'exeokono úti yoko yane viká'akeokono, koánemaka yane vosósokeovi xâne imaíkinovoviti, okópoti vítuke. Véxokovomaka vitúkeovo kaná'uti ovoxe Itukó'oviti yane kixoku vivókoponeovo itukétike, koánemaka yane ákoyeaku vimáka, yuixóvoti uti ítuke Itukó'oviti, koane yane épekeovi hímakati. ⁶Iyúseomaka vitúkeova yane sasá'iti kixoku vitúkeovo, koane yane véxeamaka ne kaná'uti kixovókuti íhae xoko Itukó'oviti, koane yane ákoyea vímauvu, koánemaka yane vítpal'ikea po'ínuhiko xâne, yóko'omaka vo'oku ápeyea Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti xoko úti. Iyúseomaka vitúkeovo koati kaná'uti páhoe Itukó'oviti yane vikána'uxea ne ákoyea omótova vokóvo ne po'ínuhiko xâne, ⁷koane yane kaná'uti ihíkauvoti ukeâti xoko Itukó'oviti koyúhone úti xapa xâne, koánemaka vo'oku xunako Itukó'oviti xoko úti. Iyúseomaka vitúkeovo páhoe Itukó'oviti yane pónaea uti kixoku vitúkeovo. Énomone ne kutí kíxone uti vokópope vanáne koane sa'lkeovake úti, kuteâtimaka koeku húndaru yóno xapa isukókoti ómo'ixeia isúkope koane sa'íkovope. ⁸Kúteanemaka koêku iyúseyea vitúkeovo ovoxe Itukó'oviti enepo viniixókono vitúkeovo teyonéti koáne enepo akô'o vitúkokonoke, koánemaka vitukókono xêti áko'o itukovo vihayú'ikokono.

Haina pöhutine, itea koánemaka enepo koyuhókono ûti vitúkeovo semekékexoti upánini itúkovo koati kaná'uti yuho ûti. ⁹Êno xâne exó'oviti, itea kóyeane kutí kíxeokono uti xâne ákoti itóponome, ákotimaka itúkokonoke. Kóyekune vínonexinovo pevóti itea vanéyeiko. Ápe koítóponeovoku uti kotíveti, itea kóyeane âvoya kaépekakana ûti. ¹⁰Koíkaxu'likokono vokóvo, itea kóyeane elókeyea vokóvo. Ako tiûketina ûti, itea kóyeane enó'iyea xâne iríkuxoti ikéneke Itukó'oviti vo'oku vítuke. Ako apeínoviti, itea koati vítukene ne uhá koeti koekúti.

¹¹ Itínoe po'inu ûti ya pítivokonake Koríntu, enepone heú koeti veópone visóneuke, ako hé'ana'uxapeanoe ûti. Koyúhoínopea ûti uhá koêti ne ovoti visóneuke yoko vomíxoneke. ¹²Haina ûti poe'aînopinoe isóneu, itea koati itñenoe koetíneye isóneunovi. ¹³Kuteáti koeku míhe'okinopi uti visóneu, íxepavinemakaye. Yoko itínoe kutí ngíxone nje'éxaxapa kó'inokeneye yunzó'inopi.

Enékoia Poûlu ne kutípoti Jesus kóhiyanayeova ne ákoti akutípo Jesus

¹⁴ Neíxapuikoponoe, mará'inamo yakútea vûi pihi'íkokoti kângake, enepo itikâ yapéne ne xâne ákoti akutípo Jesus. Na kíxoaye ka'ápeneyea ponóvoti kixoku itúkeovo ne ákoti panâpu ítuke? Námaka kíxoaye kutí'yeokoko isóneu ne xâne ovoti uhapú'itike, koáne ne ovoti hahákutike? ¹⁵Námaka kíxoaye poéhayane yónoku isóneu ne Kristu yoko Ndeâpu? Ápeikopo oxéne kutí'yeokoko isóneu xâne hokoti Kristu koáne ne ákoti hakâ? ¹⁶Ápeikopomaka oxéne poéhapea koêku ne óvoku iháyu'ikeokono Itukó'oviti koáne ne ivávakokonoku sânduhiko? Vo'oku utíne itukóvo óvoku ne koati kaná'uti Itukó'oviti, kuteáti yuho Itukó'oviti emó'uke xoko kó'yeaku: "Ambétimo xapákuke. Koati óvonzeixokunemo xapákukehiko. Undínemo kuvóvo hiko, undi Itukó'oviti, koane indukoâti hikomo njanéna" kôe. ¹⁷Énomonemaka kó'ino emo'u Itukó'oviti: "Ipíhikapinoe xapákuke. Yahíkuxipa" koe Vúnae. "Hako yihó'ioxoa ne váhere kixovókuti. Yanê'e, itíponemo nje'éxaxapa. ¹⁸Undínemo itukóvo yá'a, koane indukópitinoemo nje'éxaxapa" kôe ne Vúnae, enepone apêti xunáko pahúkea uhá koêti.

7 ¹ Itínoe ákoti omotóva ongóvo, vo'oku kó'yeaneyeye neko yuhó'inovi Itukó'oviti ítukeinovimo, kuríkapaikopo ûti uhá koeti koekúti ikopítí'ikoviti, enepone váhere kixoku vitúkeovo koáne ne váhere kol'ísoneuya ûti, koane yuíxapune kóxuna'ixeovo uti vitúkeovo xâne sasá'iti nonéuke Itukó'oviti, koane xâne teyoâti.

Elókeinoke okóvo Poûlu

² Míhi'akinavi iséneu, vo'oku ako ápahuina xâne váherexinoke uti vítuke. Ákomaka ápahuina xâne koésayu'iu ûti, koane ákomaka ápahuina xâne vukóvo ke vo'oku kahá'aya ûti unátiyea koeku ûti. ³Haina orinjópitinoe kó'inokeneye ra yúndo enopi, vo'oku ngoyúhoínopepoméku yupfheovo ákoyea omótovopinoe vokóvo, ûndi yoko nza'ínehiko. Énomone ákoinoke iríkapi noe

visóneu. Koati ákoti vihaxákeakaka yara koeku kó'oyene koeku vófea yara kúveu mêmum, koánemakamo ikénépoke enepo vipuhíkapeane ra poké'e. ⁴Koati hánal'iti ómomikea inzón neu enjoáti titiu kéyeyi ikéneke Itukó'oviti. Itínoemaka hánal'iti éyenjovope. Énomone yupíhinovo úhepepea inzón neu, koane énomonemaka kutí'inoke koati hánal'iti elókeyea ongóvo ya uhá koeti titú'iti koekúti vékoku úti.

Itopóno Poûlu ne Títu

⁵Koeku símea úti ya poké'ixa Masêdonea, ako hé'akapapu ne kotíveti koekúti tokópone úti, itea inamá'axo kuri'úxovo ne tiú'iti koekúti xokóyoke úti. Êno okopó'oviti, ina keno'ókomaka ne yupíheovo yónea visóneu vo'oku po'inu úti xoko Jesus. ⁶Itea Itukó'oviti, enepone kouhépekopotí isóneu xâne ikaxú'iti okóvo, koúhepekopinovimaka visóneu vo'oku káyukopeovo Títu xoko úti. ⁷Hainámaka pôhutine vo'ókuke nê'e, itea koatímaka ve'ókukenoe úhepepino visóneu, vo'oku koyúhopinovea Títu inékurukivovine, koane ketíxoponivo keíkaxu'iki ongóvo yanekôyo, yoko ú'uso-ú'uso kéyeyinoe itíki anjá'inopi. Yane koati kuri'úxovoti elókeko ongóvo vo'ókuke.

⁸Upánini ngoíkaxu'íkonoe yokóvo vo'oku yúnndoénopi yanekôyo, itea kóyeane ákoya ongótixoponovo yundóxinopi. Kanál'uteoxo ingótivexea inúxotike, vo'oku íninja koíkaxu'íkeanoe yokóvo ne yúnndoénopi yanekôyoke. Itea hú kône ne ikáxu'íyea yokóvo, ako á'umo. ⁹Kó'oyene, elókepone ongóvo. Yoko haina vo'oku ikáxu'íyeane yokóvo yanekôyo, itea koati vo'oku omínopi ikétivexi pehúkivo neko ikáxu'íyea yokóvo. Enepone ikétivexi pehúkivo, koati kuteáti ahá'inopi Itukó'oviti, ákoinoke kaésayu'ixapinoe ne yúnndoe. ¹⁰Vo'oku enepone ikáxu'íyea okovo xâne, nôkone kó'yea nonékuke Itukó'oviti, poréxovi vikótivexea ne vâhere vítuke koane kurlkopea úti, motovâti koiteovovi Itukó'oviti ya pahúnevo úti. Yoko enepone ikaxúneti okovóti kuteáti, ako paréxavi tívo'ikeovo úti. Kene ne ikáxu'íyea okovo xâne ákoti êxa Itukó'oviti, ipihóponovukutike iyónopa. ¹¹Enepone ikáxu'íyea yokóvo koeku ikétivexi pehúnevo, kuteáti ahá'inopi Itukó'oviti ké'iyi, yokómomapihi pôreu xepákuke: Poréxopinoe kemómopivo koane íníxinoe ne nékoneiko ikéneke Itukó'oviti. Poréxopinoemaka kehá'ayi yéxokivo itíkivo ponopóvotine kixoku itíkeovo. Koane vo'ókuke, koati iketívexoatimaka iséneuke ápeyea vaheréxoti ítuke xepákuke. Koati pikeátimaka itíki vâhere, koane koati hánal'itimaka inékurukivonu, yexókovoti ya itíki ínzikaxeopike. Poréxopimaka heru'ó kíxi yomíxone penópi ne koekúti ákoti takapápu xepákukenoe. Koane vo'ókuke, koati yoposíkoatimaka seyá'iki ne itúkoti vâhere xepákuke. Yane uhá koeti kixeku itíkivo, iyúseo penópi iséneu yara koekúti.

¹²Kanál'uti yundóxinopea neko koyuhópeti, itea haina vo'ókuke ne itúkoti vâhere, koane hainámaka vo'ókuke ne vaheréxinokonoti ítuke. Itea yundóxinoake neko koyuhópeti, maka iyúseane kixévokunoe nonékuke Itukó'oviti usó kéyeyi itíkinoe anjá'inopi. ¹³Énomone úhepepino inzón neu, úndi yoko nza'ínehiko. Haina pôhutine nê'e, itea kurf'uxovo elókeko vokóvo vo'oku Títu. Koati kouhépekopotí isóneu vo'oku únati kíxeaku kétaraki

koeku óvea xepákuke. ¹⁴ Yoko enepone yunzó'ino Títu inzayú'ikopitinoe yanekôyoke, ákonoe kéteyakanu vo'ókuke. Kuteâti itúkeovo kaná'uti ne uhá koeti yunzó'inopinoe yanekôyoke, énomonemaka koéneye tokópeovo ne uhá koeti kámone Títu njokóyoke enepo inzayú'ikopinoe. ¹⁵ Yoko inamá'axo kuri'úxovo ákoyea omótovopinoe okóvo ne Títu vo'oku puyákoponeova okóvo usó kényeyinoe itíki ne yûho, koane vo'oku kíxeakunoe tíyi inâ simôpi, koane vo'oku ákoyeamaka kepáyasakinapanoe. ¹⁶ Elóke ongóvo vo'oku koati motovâti ngúveovopinoe ya uhá koeti koekúti.

Koeku huvó'oxeake íhae Koríntu ne ákoti apeínoati

8 ¹ Itínoe mbo'ínu xoko Jesus, kahá'ainopeanoe ûti yéxi koêku ne hâna'iti seánako Itukó'oviti oúkeke ne kuvóvotihiko Jesus ya poké'exa Masêdonea xapa imokóvokutihiko. ² Vo'oku upánini enó'yea tiú'iti koekúti tokóponehiko, itea kóyeane yupíheovo elókeyea okóvo, kutf'inoke itixoâti ne púyaenovo okóvo po'ínuhiko xâne. Koati ákotihiko mitatahí akoéhiko poréxea. Êno ítixone upánini itúkovo koati ákoti apeínoati. ³ Koati ngoyuhó'inopeatinoe ú'uso kóyeyeahiko poréxea ne ítone poréxea. Yoko haina pôhutine kuteâti ítone poréxea ne ítioxhiko, itea enepone pôreu, ánu'ukoakomaka nê'e. Ákomaka xâne pahukoâti, itea koati unákoke isóneukehiko úkea poréxea. ⁴ Ako âka épemo'ixeovihiko yanekôyo yusíkea pahúkinoa huvó'oxeake ne kasásá'iupo Itukó'oviti ya Njúdeya, inixoâtihiko itúkeovo koati seánakoa Itukó'oviti huvó'oxea. ⁵ Yoko enepone poréeahiko, haina pôhutine kuteâti kúxone ûti poréxeamo, itea inúxotike kurí'okopovohiko Vúnae Jesus, ínamaka heru'ó kixopóvo huvó'oxeovi ya itukéтиke, itíukoti ahá'inoa Itukó'oviti. ⁶ Énomone kutí'ino vephemôâti ne Títu koúsokea ne itukéti sínakoanoe ne po'ínu ûti, enepone tûriu Títu xepákukenoe yanekôyo. ⁷ Koati itínoe xâne yupihóvoti kóxuna'ixeovo ya uhá koeti koekúti, kuteâti ya kívivo Itukó'oviti, koáne ya keyúhoyi emó'u, koánemaka ya yéxi ne kaná'uti kixovókuti íhae xokóyoke. Kúteanemaka koeku kékuna'ixivo ú'uso kényeyi ya uhá koeti itukéti, koánemaka ya ákoyea omótovovi yokóvo. Koeku kél'iyineye ya po'ínuhiko koekúti, énomonemaka yákoeneye kékuna'ixivo ítixi hivó'oxike ne po'ínu ûti.

⁸ Haina mbahukópitinoe kónokea peréxi. Itea ngoyuhó'inopitinoe koeku po'ínu ûti itúkeovo ú'uso koyêti poréeahiko huvó'oxeake, vo'oku ngaha'âti kemómopivo, neíxoti kaná'uya ne ákoyea omótova yokóvo ne po'ínuhiko ûti, áko'o ákoyea. ⁹ Yoko yéxoanenoe koêku ne hâna'iti seánakopi Vúnae Jesus Kristu. Koati êno hâna'iti unako koêku ya vanúkeke, itea ve'ókukenoe, kurí kixo uhá koeti nê'e, motovâti itíkivo iríku nonékuke Itukó'oviti vo'oku ítukeinopi. ¹⁰ Anéye inzóneunopinoe yara koekúti, vo'oku ukeâti pihôti xoénae tiríxoanenoe ne itukéti. Koati itínoe inuxô ítixi hivó'oxike ne po'ínu ûti. Haina pohúneti, itea itínenoemaka inuxô ápeyea isóneunoa huvó'oxea. ¹¹ Yusikóneikopo keúsokinoe ne itukéti tñriunoe. Kuteâti koeku ú'uso kényeyi kehá'ayi itíki ne itukéti inâ tirixôa, énomonemaka yákoeneye keúsoki

kó'oyene, koêkuti itéponone peréxinoe. ¹² Vo'oku itukovo apêti xâne kaha'âti huvó'oxea, ako kuxákana poréxeokono koekúti ákoti itapána poréxea mani anu'ükoti apeínoati, itea hara paréxa, itóponone poréxea.

¹³ Haina ombosíkoati ngayápahikino a po'ínuhiko ûti koeku itúkeovo ínati xikóyokenoe, yonoâti yoúke ne kónokea keúsokinoa nôkone ne po'ínuhiko ûti, itea koati voposíkoti kutikokó kó'yea koeku ûti, itínoe íhae Koríntu koánemaka po'ínuhiko ûti hivó'oe. ¹⁴ Yara koeku kó'oyene, koeku ákoyea konokínovopitinoe, motóva keúsokinoa nôkone ne po'ínuhiko ûti. Kene po'íkemo káxe áva nékone, enepone hivó'oenoe kó'oyene, motovâti itúkeovo énomone huvo'óxpinoe koeku ákoyea nôkone. Yanê'e, kutikokó koetímo koeku uhá koeti ûti. ¹⁵ Yoko énomonemaka kuteâti koêku ne yutoéti ya emó'uke Itukó'oviti koêti: "Enepone xu'ínatí ítixone, motovó koâ ne nôkone. Kene ne ákoti axu'ína ítixone, ákomaka okónokovo, motovó koâ" kôe.

Ítuke Títu yoko ha'ínehiko

¹⁶ Aínapo ákoe Itukó'oviti ipíhoa isóneuke Títu kahá'ayea kóxunakeopinoe ikéneke Vúnae, eopâtimaka kuteâti eómbone ve'ókukenoe. ¹⁷ Vo'oku ú'uso kóye enepo vitaíko a huvó'oxeovi yara itukéti. Haina pôhutine, itea vo'oku ú'uso-ú'uso kóyeyea, kaha'âne noíxponeopinoe. Koati ukeâti unákoke isóneu. ¹⁸ Ápemaka po'inu ûti xoko Jesus, páhoe ûti xané'yea. Enepora po'inu ûti, koati ákoti malíka yónoku iháyu'ikeokono iha xapa kutípotihiko Jesus ya uhá koeti imokóvokutihiko, vo'oku kíxoaku ípihea tumúne ne ítuke Itukó'oviti. ¹⁹ Haina pôhutine, itea koatímaka noívokoe kutípotihiko Jesus ya imokóvokutihiko yâye xané'yeovimo kurikápana ûti ne ítixinokonoke po'ínuhiko ûti xoko Jesus. Yoko énomonemo kutí'inoke iháyu'ikokonoti ne Vúnae Jesus, kutí'inokemakamo iyúseoti kahá'ainoa ûti unako koêku ne po'inu ûti.

²⁰ Yanê'e, koeku kali xu'ínayea ovâti ne ítixinokonoke po'inu ûti vomínoakemo, ákomo oxéne váherexea yuhó'inokono ûti vo'ókuke. ²¹ Koati yonoâti vokóvo, kaha'âti ûti iyúseyeamo nonékuke Itukó'oviti, koánemaka nonékuke po'ínuhiko xâne pônea ûti kixoku vitúkeovo yara koekuti.

²² Anéyemaka po'i páhoe ûti yonoti xepákukenoe. Enepora po'inu ûti xoko Vúnae ngixínopike, enóne noíxeá ûti itúkeovoxo ú'uso koyêti ya ítukeke Itukó'oviti, koane ako topi koeku koúhapu'ikeokono. Ínapoxo kó'oyene, koati ú'uso koyêti huvó'oxponeopinoe ikéneke Itukó'oviti, vo'oku inixoâti itíkivonoe koati kuvovóneti. ²³ Kene Títu, koati nza'íne yara itukéti nê'e, huvo'óxonuti ya uhá koeti ítuke Vúnae xepákuke. Kene ne po'ínuhiko ûti ikéneke Jesus xánena Títu, koati páhoe kutípotihiko Jesus ya imokóvokutihiko yâye, koane aínovoo kutí'inoke kahaná'ikokonoti iha Kristu. ²⁴ Yéxakaikopo ne hóyenohiko páhoenopinoe ûti, ákoyea omótova yokóvo simapíne, maka iyúseinane ne kutípotihiko Jesus ya imokóvokutihiko yâye itíkivo motokeâti viháyu'ikeopi.

Pahukínokono ne kutípotihiko Jesus íhae Njúdeya huvó'oxeokonoke

9 ¹Ako ongónokoa yundóxinopeanoe koéku ne hivó'oxope po'ínuhiko úti kutípotimaka Jesus ya Njúdeya. ²Vo'oku énjoa usó kényeyi hivó'oxi yanekôyoke. Yoko inzáyu'ikopinoe nonékuke po'iniu úti íhae Masêdonea vo'ókuke. “Ukeátine pihôti xoénae usó kóyeyeahiko ne íhae Ákaya” ngíxoahiko enepo ngoyuhó'inoa kékunoe. Epó'oxo vo'oku ú'uso kényeyinoe peréxi hivó'oxope, enómaka po'ínuhiko xâne kahá'atimaka huvó'oxea.

³Itea kóyeane mbahúkea ra po'ínuhiko úti xoko Jesus inuxó kó'iyea xepákukenoe, maka keúsakane ne hivó'oxike yonoti xoko po'ínuhiko úti, kuteáti koéku yûnzo yanekôyo usokó kényeyineno, maka hákone kutí kôe semekékekoti ne inzáyu'ikeopinoe yanekôyo. ⁴Vo'oku enepo axenánu íhaehiko Masêdonea, eneponi naixâ âvoyaea áuso hivó'oxike ne po'iniu úti, mani teyó koeti úti, ínapoxoni itínoe vo'oku yunzó'inoahiko yanekôyo ngúveovopi ápeyeamo ítixene. ⁵Énomone kutí'ino ininjoáti unátiyea émbemea po'iniu úti xoko Jesus inuxó kó'inonu xepákukenoe, motovâti huvó'oxeopinoe keúsoki ne hivó'oxope, enepone keyúhone peréximo yanekôyo. Yanê'e, usó koyêtinemo nzimané'e, epó'oxo iyúseotimo ú'uso kényeyi peréxi ákoti ihíxea itóvoku, ákotimaka pahukópiti. ⁶Itíkina iséneu ínzokoake ra koekúti: Enepone xâne ákoti kaxu'ínaká nône, ákomakamo axú'ina ehópo. Itea enepone kaxu'ínakáoti, xu'ínatimakamo ehópo. ⁷Péhutinoe, hane peréxa kuteáti ínxene iséneuke unátiyea peréxi. Hako mitatahí kixêa. Hákomaka itukovo vo'oku ápeyea pahukópiti peréxi, itea aélokea yokóvo peréxi, vo'oku ako omótova okóvo Itukó'oviti ne xâne ú'uso koyéti poréxeia. ⁸Yoko koati apéti xunáko ne Itukó'oviti kurí'uxinopinoe uhá koeti únatinoe koekúti. Haina pohutine motovâti koúsokeovo uhá koeti nékone, itea motovâtimaka yupíheovo anú'ukea nê'e, kutí'inokemo ênoti koekúti motovâti iké'itukexi ya uhá koeti únati itukéti. ⁹Yoko énomonemaka kôe emó'uke Itukó'oviti, enepone koéti:

“Huvó'oxo xâne ákoti apeínoati. Ako mitatahí ákoe pôrekexea. Ákomo uké'yeaku ne itípanevo nonékuke Itukó'oviti vo'ókuke” kôe.

Sâramu 112.9

¹⁰Yoko Itukó'oviti, enepone porexoáti ake nonéti ne xâne nôti, porexínoatimaka nikokónoti ne xâne, énomonemakamo kousókinopi uhá koeti koekúti, enepone nékone iké'itukexi únatiike itukéti, koane porexoátimakamo enó'iyea yêho ukeáti ne únati kixeku itíkivo, kuteáti enó'iyeamaka ehópo ne xâne noti únatinoe ake nonéti. ¹¹Enómo kurí'uxinopea Itukó'oviti ne uhá koeti únatinoe koekúti, maka hákone ihíxea itóvoku peréxoake ne po'ínuhiko xâne. Yane enómo xâne ikoró'ixinoviti Itukó'oviti vo'oku huvó'oxeake úti. ¹²Yanê'e, haina pohúneti keusókinoati nôkone ne kasásalíupo Itukó'oviti, itea énomonemaka kutí'ino hâna'ítimo íkoro'ixeovohiko xoko Itukó'oviti. ¹³Koane

ihayú'ikotihikomakamo Itukó'oviti vo'oku itíki páhoenopi Kristu, kuteâtimaka koêku yane inámati ihíkauvoti omínovike. Ihayú'ikotihikomakamo Itukó'oviti vo'oku péhoenoahiko, ákoti ihínea itóvoku, koane vo'oku péhoenoamaka ne uhá koeti po'ínuhiko xâne hiv'oeno. ¹⁴ Yanê'e, itukínopitinoehikomo orásau, koane ákomo omótovopihiko okóvo, yoko ikoró'ixinovopitihikomakamo xoko Itukó'oviti vo'óuke ne êno hâna'iti itípanevo Itukó'oviti yoúkeke, exókovoti ya ítikeinoahiko. ¹⁵ Viháyu'ika Itukó'oviti vo'oku hâna'iti íparaxeovike pahukínovi Xe'éxa, enepone íparaxeovike ákoti itoâti kayúmakea unako koêku.

Exokovope Poûlu itúkeovo koati kaná'uti páhoe Jesus Kristu

10

¹Kuteâti koeku itúkeovo itúpa'ikoti koane seánati ne Kristu, énomonemaka koéneye ngixoku injíko'okeopinoe vo'oku ânja ké'eyi, undi Poûlu, undi koyuhókonoti itúkeovo itupa'ii kixópitinoe enepo ambê xepákukenoe itea enepo akô'o malingápi, mahi ánjati ngapáyasokinovopinoe. Itea ako kalíhuina kó'iyeaneyeye. ²Koati enjókopeatinoe ne anjá'inopi ké'eyi, maka hákone ingo'ítukexoa ne njunáko nzayá'ikeopinoe nzimané'e xepákuke, kuteâti usó ngóyeyea indúkea xapa xâne po'okoâti ákoyea itúkapu xunako Vínae ingó'ítukexo, itea itúkeovo isoneú ngíxone nzóko. ³Upánini vitúkovo íhae yara kúveu mêmum kuteâti po'ínuhiko xâne, itea haina koekúti yara kúveu mêmum víhuinovo vitúkea ne itukéti. ⁴Enepohikone veínoake ûti kóxuna'ixeovo ûti yoko sa'ikeovo ûti, haina fhae yâye yara kúveu mêmum, itea koati ukeâti xoko Itukó'oviti, enepone êno hâna'iti xunáko, kutí'inoke vitoâti kotóhineyea ûti ne koati tiú'iti vokópeokonoke ákoti po'i itoâti uké'exopea, koánemaka ne uhá koeti isoneûti okópoti Itukó'oviti. ⁵Énomone kutí'ino vitoti kotóhineyeamaka uti uhá koeti exóneti, enepone kapáyasokopinovoke xâne, ákoinkemaka akáha'a éxea Itukó'oviti. Énomonemaka kutí'ino vitoâti sá'iri'okea ûti uhá koeti koékuti kó'iyeovoku isoneûti, maka hákone kapayásokinovoti Kristu, itea itúkapune Kristu payasô oúkeke uhá koêti. ⁶Yoko usó ngóye nzayá'ikeamaka uhá koeti po'ínu pahukóvoti, enepo penapánenoehikomo uti xepákuke.

⁷Enepora koekúti ngixínpikenoe, koati íiyuse koyêti koêku, ivévakaikopo. Enepone xâne inixópovoti itúkeovo hokoti Kristu, itúkapinamaka isóneu ra koekútihiko maka éxane indúkeovomaka ovoxe Kristu kuteâtine. ⁸Yoko ákomo ndêya okonókovo inzáyu'ikopeovoiko kalihú koêti, koeku ngoyíhoinopeanoe koêku ne xunakóti pónenu Vínae, motovâti nzuvó'oxeopinoe keúkoponivo ikéneke, kene haina mborexókonoati ngoésayu'ixinopi. ⁹Ngó'inokeneye, mbuvâti kutí kó'iyeamo ngahá'ati ímbikeopi yara yúndoe. ¹⁰Vo'oku hara koeti yuho po'i xâne vo'ónguke: “Yane yútoe, kutí koe xâne konokoâti téyeokono. Kutí koémaka apêti xunáko sayá'ikea xâne, itea enepo síma nê'e xapa xâne, ako xunáko sayá'ikea, koane ako itúkokonoke yûho” koéhiko. ¹¹Enepone xâne koetíneye isóneunonu, hara ngíxoa: Kuteâti koêku ngixóvoku yara yúndoénopinoe akô'o malingápi, énomonemakamo koéneye ne ngixoku indúkeovo nzimané'e xepákuke.

¹² Enepohikone xâne ihayú'ikopovoti, imákoikopo ne êno hâna'iti itóponone ya undíke! Ákoni kalíhuina mambíkeova ngoyúhoya indóponea kuteâti mahi itópononehiko, áko'o indóponea ngutí'iyeahiko. Imákoikopomaka itúkeovohiko teyonéti ya undíke! Enepohikonekôyo, koeku komómopeokoko, kahá'ati anú'ukeokoko koane ketókeokoko, koati exókovoti itúkeovo xâne ákotihiko isóneu. ¹³ Kene ûti, fûndi yoko nza'ínehiko, ákomo vanú'uka mani viháyu'ikinokonoke ítu keke Itukó'oviti, itea hane exôa viháyu'ikeokonomo, pónevike Itukó'oviti vitúkea, enepone ahá'inovi vitóponea kutí'inokemaka vitopónopitinoe ya xoko yóvoku. ¹⁴ Haina vanu'úkoti isóneunovi Itukó'oviti koeku vónea xepákukenoe, kuteâti mani koêku eneponi hákoti itukóvo ahá'inovi Itukó'oviti vitóponeopi yaneko símeaku ûti xepákuke, vominópeatinoe ne inámati ihíka uvti koyúhoti koeku Kristu. ¹⁵ Hainá'ikopo vitukoâti viháyu'ikovope ne itukéti koúseu po'ínuhiko xâne ya xoko ákoyeaku imá'avea Itukó'oviti. Hara kúxoixo ûti, keúkoponivomo ya kívivo Itukó'oviti, motovâti inamá'axoyea kuri'úxovo vítone vitúkea ya xepákuke, kuteâti ahá'inovi Itukó'oviti, ákotimaka vanu'úka isóneunovi. ¹⁶ Yanê'e, motovâtimô vitóponea poké'e yâtikeneye ya yóvoku, koane koyúhopoinoa ûti ne inámati ihíka uvti koyúhoti koeku Kristu. Koékumo kó'iyeanye, ákomo vokónokoa vitúkea véyexovope ne itukéti úseu po'ínuhiko xâne ko'ítuketi ítu ke Itukó'oviti. ¹⁷ Yoko enepone kahá'ati ápeyea iháyu'iu ya xokóyoke, itúkapu ítu keinoa Vúnae iháyu'iko. ¹⁸ Vo'oku haina xâne ihayú'ikopovoti motokêa iháyu'ikeokono itea hane motokêa, kapáyasokone Itukó'oviti.

Éxokovope Poúlu itúkeovo koati kaná'uti ovoxe Kristu

11 ¹ Mani ngaha'aînopitinoe ítiko ne kémokenoyinu, ákoti imaxovó ixeânoe ne inzáyu'ikopeovo, upánini kutí ngôe xâne ákoti isóneu koeku kó'iyeanye ra yûnzo. Kali yakámokenonuvonoe. ² Kuteâti koeku yupíheovo kahá'ainopinoe Itukó'oviti itúkeovo pôhutine Kristu héko, énomonemaka koéneye inzóneunopinoe. Kuteâti koeku inámatiko ârunoe âvoti hóyeno yuhó'ixoati, itea hoenáxokonotine ko'ímayeamo, énomonemaka ngíxoaneye nzoénaxeopi itúkeovo pôhutine Kristu kirí'okopovo. ³ Itea ngóhiyanapinoe, mbuvâti ápeyea aupú'ikopiti, kuteâti koeku aupú'iko Éva neko koéxoe mekúke ya éxeako. Ngóhiyanamaka kópoe'akexeokono iséneu itévokopimo ne koati ponóvoti yoko sasá'iti kixeku héki Kristu. ⁴ Vo'oku koeku símeopinoe xâne kopoé'akotihiko íhikaxeopi, koyuhó'inopiti koeku Jesus, ákoti itukápa kuteâti ne víhikaxopikenoe, inípono ákoyeа kali ópoе'ainoa iséneu. Koati ú'uhepe ko'inoâti iséneu. Kútianemaka ihíkaxoahiko koêku ne Sasá'iti Omíxone Itukó'oviti itea ákoti itukapu kuteâti ne némoе yanekôyo, koane ihíkaxoahikomaka koêku ne inámati ihíka uvti mahi íhae xoko Itukó'oviti itea ákoti akutêa ne kitíponenoe yanekôyoke.

⁵ Ya undíke, enepohikone xâne itukóheoti íhikaxeа, enepohikone mahi páhoe Itukó'oviti xepákuke, ako kalíhuina ketókeonuhiko. ⁶ Vo'oku upánini ákoyeа indúkapu koati ahúkoti ya koyuhó'iyeati, itea koati undi

ahúkoti ya énjea ne kaná'uti kixovókuti íhae xoko Itukó'oviti. Ya uhá koeti koekúti, ngoúhapu'ikinopinoe kaná'uyea indúkeova.

⁷Yanekoyo ngoyuhó'inopea ra inámati ihíkauvoti ukeáti xoko Itukó'oviti, ako námoem, koane ako ingálisakapu. Ngixínovokeneye motovâti itúkeovo itínoe unatí koéku ikéneke Vúnae. Ínixeakopomea indúkea váhere koekúti koeku ngíxeovoneye? ⁸Koeku ngo'ítukeyea ítuke Itukó'oviti xepákuke, hane porexónu námoem kutípotihiko Jesus íhae po'i imokóvokutihiko. Kutí koe ungel'éxopinoati apeínoatihiko koeku ápeyea námoem xokóyoke, motovâti nzuvó'oxeopinoe keúkoponivo ikéneke Itukó'oviti. ⁹Yaneko óveangu xepákuke, enepo apê nóngone, ako émbemapinoe keúsokinonoa, mbuvâti indúkeovo yávahanoe. Itea yaneko simohíko ne po'iniu úti xoko Jesus íhae Masêdonea, énomonehiko kousókinonu nóngone. Ya uhá koeti ngoéku tukú koeti kó'oyene, ngóxunakovoneexo, motovâti ákoyea indúkapu yávahanoe. Yoko ngíxoixovokunemo káxehiko keno'ókoti maka hákone ingoyó'ixopinoe. ¹⁰Epó'oxo kuteáti kaná'uko ápeyea njokóyoke ne kaná'uti kixovókuti ukeáti xoko Kristu, énomonemaka koéneye kaná'uko ra yunzó'inopi kó'oyene, ákoyeamo ápahuina xâne ya uhá koeti Ákaya itoâti ípokea ne ngixóvoku. Koati hána'iti éyenjovope nê'e ákoyea indúkapu yávahanoe. ¹¹Namea koeti ngó'inoneye? Vo'ókumea mbúveopinoe? Ako kalíhuina! Éxoa Itukó'oviti ákoyea omótovopinoe ongóvo.

¹²Ngixínovokeneye kó'oyene, koánemakamo ya káxehiko keno'ókoti, maka enepo ihayú'ikapuhiko ne itukóheoti íhikaxeia emo'u Itukó'oviti, hákone oxéne ápeyea ihayú'ikinokonoke kuteáti viháyu'ikinokonoke, undi yoko nza'ínehiko. ¹³Vo'oku aínovonehiko xâne ákoti itukapu koati kaná'uti ápostulu. Haináhiko páhoe Jesus koyúhoyea emó'u. Aínowo aupú'ikotihiko, kahá'ati íkutipea xâne itúkeovohiko ko'ítúkeinoti Itukó'oviti. Koati itoâtimaka kutí kó'iyea ovoxe Kristu ukékuke xanéhiko. ¹⁴Yoko ako okónokoa viyúpaxeova nê'e, vo'oku koati ahúkotimaka ne Satánae kutí kixópeovo ánu ovóheixoti uhapú'itike. ¹⁵Yanê'e, koati koékunemaka ahúkeko ne ovóxehiko Satánae kutí kixópeovomaka xâne koati ponóvoti kixoku itúkeovo. Itea ya hunókokuke, enepone ehópomo, koati kuteâtimotokeyea kixópeokono.

Koítopenovo kotíveti ne Poûlu vo'oku koyúhoyea emo'u Itukó'oviti

¹⁶Ngáyukovo ngó'iyea: Hako ikitíxanu xâne ákoti isóneu, itea akséneye iséneunonu, ngayumákapunemo. Kalihú ngixotí'ikopo inzayú'ikopeovo.

¹⁷Yoko haina páhoenonu Vúnae Jesus ngíxeaneyeye, epó'oxo koati kutí koeti ákoti inzóneu koeku kó'iyeanemoye ra yúnzo. ¹⁸Itea koeku enó'iyea xâne ihayú'ikopovoti vo'oku ítone itúkea xunákoke, ngoánemaka, inzayú'ikopovotimakamo. ¹⁹Koeku íníxepivonoe itíkivo hána'iti ko'éxoneti exoti kixoku itúkea isóneu ya uhá koeti koekúti, iteâtitikopomo ákoyea imaxovó íxeá kémokenoyi xâne ákoti isóneu. ²⁰Vo'oku muhíkova ne xâne

kahaná'ikopovoti, enepohikone kutí kixópitinoe ákau, sikovó keánoe. Kúteanemaka kêku apê xâne ukovópitinoe, koane kouhépekopovoti, koécumaka uké'exea apeínopiti, koane apê aupú'ikopiti, kutí kixópitinoe hó'openo námoe nokolótike. Inípono iséneu, sikovo-sikovó keánoe. Kúteanemaka koéku apê kapayásokinopoviti, koane vaheréxoti kixópiku, koane apê kutí koeti ipusónoneopiti. ²¹ Imákoikopo vitúkeovo xâne ìreti, ûndi yoko nza'ínehiko ákoinoke víta kíxeopineye ûti kuteâti kixópiku nekôyohiko!

Itea koeku ápeyea ákoti teína iháyu'ikopeovo, imbíhoatimakamo inzáyu'ikopeovo upánini kutí koe yuho xâne ákoti isóneu ra yûnzo koeku ngó'iyeaneyeye. ²² Enepohikoneko simópitinoe kopoé'akoti lhikaxeа emo'u Itukó'oviti, koati iháyu'ikovopehiko itúkeovo êbereu, enepone koati xanena Itukó'oviti, itea undímaka êbereu nguteâtihiko. Koati éyexovopehikomaka itúkeovo íhae Izarâe, itea undímaka íhae Izarâe. Koati iháyu'ikopovotihiko vo'oku itúkeovo ámoripono Âbraum. Yoko ngúteanemaka. ²³ Inixópovotihikomaka itúkeovo koítúkeinoti Kristu, itea yupíhova ngetókeahiko ya indúkeova. Mbúiva ngónokea ngíxeaneyeye ra yûnzo, vo'oku kutí kôe ákoti inzóneu koeku ngó'iyeaneyeye, itea koati undíne yupihóvo koítukyea, koane undínemaka yupihóvo ikál'akeovo ítukeke Kristu yane po'ínuhiko. Koáne ako índa ngayúmakexea yé'akeye

(2 Koríntiu 11.23-24)

yenjépoke'exeokono, evondíkokonoti ngo'ítukeino Kristu. Enónemaka véngea koati koímaiti koekúti. Mani mékutine ngoépekokono. ²⁴Síngu koe isúkonu ne jûdeuhiko. Yoko pôhutihiko yehépoke'lexonu, trintai novi koe ípihoa njupúnuke. ²⁵Mopó'amaka inzúkokono ya itátane tikótí. Poéhamaka mani ngoépekokono yaneko njepokókono ya mopôi. Mopó'a yúpuririkovo ne hána'iti vatéke ivú'em. Poéha yótí, poéha káxe óvонzeixo úneke vo'ókuke. ²⁶Enómaka yóneam, epó'xo enómaka koímaiyea ngoéku vo'oku koiníkoti huveóhiko xoko végoku, koánemaka vo'oku ómevotihiko. Haina pôhutine, itea koímaitimaka ngoéku xapa iyénonjapa jûdeu, koánemaka ya xapa po'ínuhiko xâne ákoti itukapu jûdeu. Koímaitimaka ngoéku ya koeku véngea pitivókhiko, koánemaka ya mêmum ákoti apêti. Kúteanemaka koêku ya úne mar-ke, koánemaka ya xapa xâne ákoti akaná'u itúkeovo po'inu úti xoko Kristu. ²⁷Enónemaka ngo'ítukeyea, koane ivóngoponeovo ya itukétike. Enómaka ákoyea imángua vo'ókuke ne itukéti. Enómaka épakeonu hímakati koane úne. Koane enómaka ákoyea nîngá. Ápemaka kónokeovoku vonjí'u koane ímbovo. ²⁸Haina pôhutine uhá koeti nê'e, itea anéyemaka kutí koeti ínati koekúti yonoti oúngeke. Énomone ne yónoheixeia ongóvo itukovo káxe vo'ókuke ne po'ínuhiko úti xoko Jesus ya uhá koeti imokóvokutihiko. ²⁹Enepo apê xâne xapákuke muyá'iti isóneu ikéneke Vúnae, koatímaka eombâti ya njokóyoke. Enepo apê xâne ikorókovoti váhereke, koatímaka yupihóvoti kotíveyea inzóneuke.

³⁰Itea enepo okonókovo ápeyea inzáyu'i u njokóyoke, koati koekúti exókovoti ákoyea njunáko, enemo indúku inzáyu'i u njokóyoke. ³¹Yoko Itukó'oviti, poéhane motokêa iháyu'ikeokono ákotinemo hunókoku, enepone Há'amaka Vúnae Jesus Kristu, éxoa ákoyea nzemékekexa. ³²Enepo ovo'íngó pítivokona Ndamásku, eneponeko ngovenâdo yaneko pitivóko íphone Aréta, enepone náti, pahuko ápeyea koyonoâti páhapetea ne pitivóko motovâti iká'akeonu. ³³Itea hána'iti sésta veínongono ngoévesekopeokono xoko njánela metíkeke yane hána'iti yoko kopópoti ípi xê'o ne pitivóko, kutí'inoke indeôvati yanekôyo.

Koúhapu'ikinoake Vúnae ne Poúlu ya kutí koeti hopúne

12 ¹Ngónokoako inzáyu'ikopeovo motovâti kitípinu indúkeovo koati ovoxe Kristu, upánini ákoyea omótokeia ngíxeanye. Ngoyuhó'inopeatinoe kó'oyene ne noínjone ukeâti xoko Vúnae, koekúti ákoti exoâti yara poké'e, koúhapu'ikinonuke Vúnae ya kutí koeti njopúne. ²Ápe hóyeno énjone kutípoti Kristu. Eneponê'e, hú kixókono ómeokono vanúkeke xoko Itukó'oviti. Yoko katoze koéne xoénae ikénepo. Ako érjaxo koêku, itúkeovo herú kixeókonoti mûyo vanúkeke, áko'o itúkeovo omó kixeókonoti okóvo. Poéhane Itukó'oviti exôa. ³Itea érjoa píhea ne hóyeno. Yoko kuteâti yunzómeku, ako énja itúkeovo herú kixeókonoti mûyo vanúkeke, áko'o itúkeovo omó kixeókonoti okóvo. Poéhane Itukó'oviti exôa koêku nekôyo. ⁴Itea hú kixókono ómeokono vanúkeke xoko êno úhepeko koekúti. Koane ápe emo'úti kámoneya ákoti emo'úti ya yuhóke xâne yara poké'e mani veínoake koyúhopea koêku. Ákomaka parexákana koyúhopeokono. Yoko ûndi ne hóyeno kixokónotineye. ⁵Koekúti kuteâti,

énomonemo indúko inzáyu'iu njokóyoke. Kene ákomo inzáyu'ikapapu vo'oku koekúti índone indtíke. Poéhane koekúti exókoti ákoyea njunáko, énomonemo indúko éyenjovope. ⁶ Itea yusíkoti inzáyu'ikopeovo, kóyeane ni ákoyea indúkapu koyuhóheoti kuteáti xâne ákoti isóneu, vo'oku mani koati kaná'uti ra yûnzo. Itea ákomo inzáyu'ikapapu vo'oku índone indúkea, mbuvâti ápeyea ikútixanuti hâna'iti teyonéti vo'ókuke, ya koékuni itúkeovo vo'oku noíxone njokóyoke ya xoko ngixoku indúkeovo, yoko kámone xoko yûnzo, kut'inoke koetíneye isóneunonu.

⁷Ep'oxo vo'ókuke ne êno hâna'iti koane uhé'ekoti koekúti éxokonuke Itukó'oviti vanúkeke, mará'inamo yupihovó ángoe ngapáyasokopeovo vo'ókuke, anéye tiú'iti koekúti eómbone, kutí koeti koati kotíveti ohone tópe muyónguke kuri'okonuke Satânae, lkoitoponeonuke kotíveti. Itea koati motovâti ákoyea inzáyu'ikapapu, kól'inokeneye. ⁸Mopó'a émbemo Itukó'oviti veyópinonoo. ⁹Itea hara kixónu: "Poéhane nzeánakopi yoúkeke konokóvo. Vo'oku yane yeópi miyá'iko, énomone iyúseyeanexomo njunáko xikóyoke" kixónu. Hukinóvoti ú'uso ngóyeyea indúkea éyenjovope ne ákoyea njunáko, motovâti itúkeovo xunako Kristu iyusêo ya njokóyoke. ¹⁰Énomone elókeinoke ongôvo koeku eómbea ákoyea njunáko, koánemaka apê vaheréxinonuti ituke. Kúteanemaka koéku apê nóngone, koane apê ikoítopononuti kotíveti, koánemaka kotíve inzóneu vo'oku indúkeovo ovoxe Kristu. Vo'oku koeku ákoyea njunáko, inamá'axoneexo apê xunako Kristu njokóyoke.

Koati yonoáti okóvo Poûlu ne kutípoti Jesus ya Koríntu

¹¹Kutí koe ákoti inzóneu ya koeku inzáyu'ikopeovo yara yúndoe, itea itínenoie kutí'inoke ngoetíneye. Vo'oku mani itínenoie ihayú'ikonu ya koékuni inzáyu'ikopeovo. Vo'oku hainá'ikopo ahükoti ya undíke ne mahi ápostuluhiko xepákuke. Koati kaná'uti kól'iyeaneye upánini ako indóponone. ¹²Enepone índuke, nzoénaxinonoke indúkeovo koati kaná'uti ápostulu páhoe Kristu, koati inganá'uxoati xepákukenoe, ngoxuná'ixovoti indúkea, ákotimaka ngamuyá'ika inzóneu. Koati indúkoti koekúti hoénaxovope ápeyea xunako Itukó'oviti njokóyoke, koánemaka iyupánevoti, yoko po'i koekúti ya xunákoke Itukó'oviti ákoti po'i itoáti itúkea. ¹³Ápeikopo koekúti índuke xapa kutípotihiko Kristu ya po'ínuhiko imokóvokuti nzuvó'oe ákoti indukâ xepákukenoe? Ako poé'aku ngixoku ngo'ítukeyea koeku ámbveyea xepákuke. Poéhanemea itukapu vo'oku ákoyea indúkapu yávaha ya nóngoneke. Imákoikopo ngoêku indúkeovo koati váhere xâne koeku ákoyea mbaréxapinoe itukéti!

¹⁴Kó'oyene usó ngóyenemaka ngáyukopeovo xepákukenoe. Yoko mopó'apenemo yarâ'a. Kóyeane makamo ákoyea ingáya'ixapinoe ya nóngone, vo'oku haina mbihínoti úngeova ne apeínopiti, itea koati unako kékunoe ikéneke Itukó'oviti ngahá'a, itínoe kutí ngixone nje'éxaxapa. Noixó íxea kalivôno, vo'oku haina énomone kousókinoa nökone ne há'a yoko êno, itea énomonehiko kousókinoa nökone ne xe'éxaxapa. ¹⁵Koati usó ngoyéti ivóngoponeovo ya itukéti, koane inamá'axonemo ngixovóneye

motovâti keúkoponivo ikéneke Itukó'oviti. Itea koeku kurí'uxeovo ákoyea omótovopinoe ongóvo, kútea inamá'axoneexo ako itíkonuke.

¹⁶ Únatikopo, inixeátinoemeamo kaná'uyeá ákoyea indúkapu yávaha ya koékuti nóngone, itea kóyeanemeamo ápeyea koyúhoti indúkeovo éxeati, koane índeama ka aúmbu'ikekopinoe. ¹⁷ Ínixeakopomea indúkeopi namúnge'exoku vo'ókuke ne xâne mbáhoe xepákuke huvo'óxoponopiti? ¹⁸ Émbemo Títu píhea xepakúke, koane ápemaka po'inu úti xoko Jesus mbáhoe xané'iyea. Ínixeakopo itúkeovo namukeôpiti tiûketi ne Títu? Ako kalíhuina! Koáhati póhutine visóneu, ûndi yoko Títu. Koáhati póhutinemaka kixoku vitíkeovo.

¹⁹ Kutí'inopinoemea xu'ikénetine ixómoyea ombósiko índokuxea yokóvo kitípi ákoyea vâhere vítuke, ûndi yoko nza'ínehiko, kutí'inoke yundoxínopiti. Itea ako kalíhuina kó'iyeaney! Enepora yûnzo, koati yuho ovoxe Kristu, yoko koati nonékuke Itukó'oviti ngoyúhoya. Uhá koéti ra índuke, koati ngaha'âti unátiyea kékú ikéneke Itukó'oviti indúkinoake, itínoe ákoti omotóva ongóvo. ²⁰ Ngóhiyanapinoe ákoyeamo inú'ingapi kuteâti ne anjá'inopi ké'eyi ikéneke Vúnae, enepo nzimané'e xepákuke. Epó'oxo koímaiti kó'iyeanemakaye iséneunonu, ákoyeamo angútea kuteâti koéku kíxonenoe njokóyoke, keha'aînonuti índupa'ikea xâne. Ngóhiyanamaka ápeyea puvokókoti xepákukanoe, koane poe'aînoti isóneu po'ínuhiko xâne vo'oku fyokeovo ítukevo. Ngóhiyanamaka ápeyea imaíkinovokokoti, yoko oposíkoti ketókeokoko, koane ápeyea vaheréxinokokoti yûho, yoko itúkoti xêti po'ínu, ikopít'iikeati îha. Haina póhutine, itea koánemaka kapayásokinovokokotihiko, yoko ínati yumópokoko. ²¹ Yónoa ongóvo enepo aungápapu xepákuke, parexánu Itukó'oviti ndéyea, enepomo iyâm vo'oku inú'ingopeakomaka êno xâne xepákuke ákoti ikatívexa isóneuke ne pahúnevo. Énomone kuteâti ne ákoyea sayá'ikapeapa ne úhepune mûyo vo'oku ixómoyea kaha'a sêno, koáne ne ikopít'iikopeovohikomaka, itúkoti po'i koekúti kuteâti ákoyea asásal'i, koáne ne ákoyeahiko sayá'ikapa isóneu koeku itúkeovo énomone ixomo yónoheixo isóneu.

Hunókoku yútoe Poâlu yoko enékeake ne íhae Koríntu

13 ¹ Yara koeku mbíheamo xepákuke kó'oyene, mopó'apenemo yarâ'a. ² Yoko haramo hóko úti kuteâti koeku emó'uke Itukó'oviti: "Enepo áva koyúhoti ápeyea xâne vâhere ítuke, konókoti pí'aya, áko'o mopó'aya xâne koyuhôái noínea, ina omotóva kutípeokono" kôe. ³ Kuteâti ne yunzó'inopinoe yaneko pí'apeke nzimópi, ngayukoátine ngoyúhopeamaka kó'oyene. Koeku ákoyea malíngapi kó'oyene, endó'okoati ne xâne pahukóvotihiko yanekôyo, ákoyeamo íyunzixa nzayá'ikea enepo aungápapu xepákuke. Haina póhutine, itea koánemaka ne uhá koeti po'ínuhiko xâne koetíneye ítuke. ⁴ Énomonemo yéxinoa itúkeovo Kristu koyuhô njokóyoke koeku kehá'ayi neíxinoe índuke

kouhápu'ikinopiti indúkeovo koati kaná'uti ovoxe Kristu! Yoko haina ákoti xunáko ne Kristu ponópeopinoe, koati êno xunáko kíxeopineye. ⁴Kaná'uteoxo kutí kó'yea ákoti xunáko ne Kristu yaneko kuruhúxokono, itea kó'oyene, koati ainóvoti xunako Itukó'oviti ovâ koeku itúkeovo exepúkopotine. Yoko kuteáti koeku ákoyea xunáko ne Kristu kuruhúxokono, kúteanemaka koeku ûti. Itea kuteátimaka iyúseyea xunáko ne Kristu enepo exepúkopo, énomonemaka koéneye ûti vo'oku xunako Itukó'oviti voúkeke, koeku vitúkeovo pöhutipone xoko Kristu. Yane motovântimo huvó'oxeopinoe ûti ikéneke Itukó'oviti.

⁵Yokómomopovonoe, neixoti itíkivoxo koati kaná'uti kutípoti Kristu, áko'o áko'oyea. Yapásika kíxeaku keúrapu'iki kaná'uyeaxo ne kívivoa. Vo'oku haina ákoti yexâ kónokea ovo'ó kó'yeopi ne Jesus Kristu enepo akaná'uxo kitípi. Kene hakô'o, hainá'ikopo iti xanéna. ⁶Yoko ngúxoa yéxinoe ákoyea vákoeneye kuteáti nê'e, undi yoko nza'ínehiko. ⁷Koati vepemínopitinoe Itukó'oviti ya orásauam-ke ákoyeamo ápahuina váhere ítike. Yoko haina motovâti koúhapu'ikeovo vitúkeovo koati únati ko'itúkeinoti Itukó'oviti, ûndi yoko nza'ínehiko, itea koati kaha'aînopitinoe uti itíki únatinoe koekúti, upánini kutí kó'yea uti pahukóvoti, ûndi yoko nza'ínehiko ya ukékuke po'ínuhiko xâne. ⁸Haina motovâti vokópea ne kaná'uti kixovókuti ápeinoke xunako ûti sayá'ikea uti xâne, vo'oku poéhane vípihea tumúne motóvo vitúkeia. ⁹Koati elóketi vokóvo, ûndi yoko nza'ínehiko, enepo vakutêa xâne ákoti apayáso koeku ákoyea vokónokoa vikó'itukexea xunako ûti sayá'ikeopi, koeku xuná'yea iséneu ikéneke Vúnae. Yoko énomone vépemo xoko Itukó'oviti ya orásauam-ke, itíkivonoemo koati úsotine koane ákoti konokínovati ikéneke Itukó'oviti. ¹⁰Kó'inokeneye ra yúndoe koêku ángo'oyea xepákuke, maka enepo nzimané'e híyeuke íti, hákone ngonôko ingó'itukexea ne xunakótí poréxonuke Vúnae Jesus nzayá'ikea ne xâne pahukóvoti. Yoko enepone xunakótí pónenuke, koati motovâti nzuvó'oxeopinoe keúkoponivo ikéneke Itukó'oviti, kene haina ngaha'âti ngoésayu'ixeopinoe vo'ókuke.

¹¹Kó'oyene ingopóvopitine, itínoe mbo'ínu xoko Jesus. Yapásil'ixa keúnatikopivo ya uhá koeti kixeku itíkivo. Hákone kutí kê ákoti kemâ ne injíko'okopike. Ópoehane yónoku iséneu ikéneke Vúnae. Itúkapu úhepetike isoneûti yóvoheixo ákoti yakapákaka. Yané'e, Itukó'oviti ovomô xoko péhutinoe. Énomone úkeaku ákoyea omótovokoko okovo xâne, koane úkeakunemaka uhá koeti úhepeti isoneûti. ¹²Yíhaikakanoe, siunoné kixekókoti kuteáti kixókokoku ûti yúhoikeokoko ûti, imeâtinoe sasá'ikoke iséneu vo'oku itínoe kopo'ínukekoti xoko Kristu. Yúhoikopinoemaka ne uhá koeti po'ínuhiko kasás'iupo Itukó'oviti.

¹³Itúkapu hâna'ítike seánakopi Vúnae Jesus Kristu, yoko hâna'ítike ákoyea omótovovi okovo yóvoheixo, uhá ketínoe, xaneâtimaka ne ákoyea haxákeapukoko iséneu ikéneke Itukó'oviti, enepone ítukeinopike Sasá'iti Omíxone.

Hunókokune.